

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ІНКЛЮЗІЯ БЕЗ ОБМЕЖЕНЬ»

ПОЛІТИКА ЗАХИСТУ ДІТЕЙ ТА ДОРОСЛИХ У ГРУПІ РИЗИКУ
(CHILD AND ADULT SAFEGUARDING POLICY)

Код документа: SG-POL-001. Версія: 1.0

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом Голови ГО «Інклюзія без
обмежень»

від «30» червня 2026 року № 1-ПЗД

Голова організації

м. Кременчук

2026 рік

Зміст:

Розділ	Сторінка
1. ВВЕДЕННЯ	2
2. СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ	4
3. КЕРІВНІ ПРИНЦИПИ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	5
4. ОСНОВНІ ВИЗНАЧЕННЯ ТА КАТЕГОРІЇ	6
5. КЛЮЧОВІ ФУНКЦІЇ ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЩОДО ЗАХИСТУ	8
6. РОЗПІЗНАВАННЯ ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ ТА ШКОДИ	10
7. ЗАПОБІГАННЯ РИЗИКАМ	12
8. РЕАГУВАННЯ НА ЖОРСТОКЕ ПОВОДЖЕННЯ ТА ШКОДУ	14
9. ПІДЗВІТНІСТЬ ТА МОНІТОРИНГ	17
ДОДАТОК1: ЗАЯВА ПРО ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ЩОДО ЗАХИСТУ	20
ДОДАТОК2: ФОРМА повідомлення про занепокоєння	21
ДОДАТОК3: Національне законодавча рамка забезпечення захисту і безпеки	23

1. ВВЕДЕННЯ

ГО «Інклюзія без обмежень» визнає право кожної дитини на життя, безпеку, захист, повагу до її гідності та забезпечення найкращих інтересів. Організація дотримується принципу нульової толерантності до будь-яких форм насильства, жорстокого поводження, нехтування, експлуатації, дискримінації та інших порушень прав дитини та дорослих вразливих категорій.

Організація зобов'язується створювати та підтримувати безпечне середовище для дітей під час реалізації всіх програм, проєктів, заходів і надання послуг, своєчасно реагувати на повідомлення про занепокоєння щодо безпеки дитини, вразливих дорослих та вживати необхідних заходів для її захисту.

Ця Політика захисту дітей (далі - Політика) визначає принципи, вимоги та процедури, спрямовані на запобігання ризикам заподіяння шкоди дітям, встановлює правила безпечної поведінки для осіб, на яких поширюється її дія, а також порядок повідомлення, розгляду та реагування на випадки, пов'язані із захистом дітей та вразливих дорослих.

Політика розроблена відповідно до Конвенції ООН про права дитини, законодавства України та міжнародних принципів Child Safeguarding і є обов'язковою для всіх осіб, на яких поширюється її дія.

МЕТА ПОЛІТИКИ

Метою цієї Політики є встановлення єдиних вимог і підходів до забезпечення захисту дітей у діяльності ГО «Інклюзія без обмежень», запобігання заподіяння їм будь-якої шкоди, а також визначення порядку дій щодо попередження, виявлення, повідомлення та реагування на випадки порушення прав дитини та вразливих дорослих.

Для досягнення цієї мети Політика:

- визначає принципи захисту дітей у діяльності Організації;
- встановлює обов'язкові вимоги до поведінки осіб, на яких поширюється дія цієї Політики;

- визначає ролі та відповідальність щодо забезпечення захисту дітей та вразливих дорослих;
- встановлює порядок повідомлення про занепокоєння та реагування на них;
- сприяє створенню безпечного середовища для всіх дітей, які беруть участь у діяльності Організації.

2. СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Ця Політика поширюється на всіх осіб, які працюють у ГО «Інклюзія без обмежень», співпрацюють з Організацією або представляють її інтереси.

Вимоги цієї Політики є обов'язковими для:

- Голови Організації;
- працівників Організації;
- членів Організації;
- волонтерів;
- консультантів, тренерів та експертів;
- осіб, які виконують роботи або надають послуги на підставі цивільно-правових договорів;
- стажерів і практикантів;
- інших осіб, які діють від імені Організації або залучені до реалізації її програм, проєктів чи заходів.

Політика застосовується під час:

- реалізації програм, проєктів і заходів Організації;
- надання соціальних, освітніх, психологічних, корекційно-розвиткових, реабілітаційних та інших послуг дітям;
- проведення індивідуальних і групових занять;
- проведення заходів, екскурсій та інших активностей за участю дітей;
- дистанційної взаємодії з дітьми із застосуванням електронних засобів комунікації;

- створення, використання, зберігання та поширення фото-, відео- та інших матеріалів із зображенням дітей або інформацією про них;
- будь-якої іншої діяльності, що здійснюється від імені Організації.

Політика діє незалежно від місця здійснення діяльності Організації, зокрема у приміщеннях Організації, під час виїзних заходів та дистанційної взаємодії.

3. КЕРІВНІ ПРИНЦИПИ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

ГО «Інклюзія без обмежень» здійснює свою діяльність у сфері захисту дітей та вразливих дорослих, керуючись такими принципами:

3.1. Найкращі інтереси дітей

У всіх рішеннях і діях, що стосуються дітей, Організація керується принципом забезпечення найкращих інтересів дитини. Безпека, добробут, розвиток, права та гідність дитини мають першочергове значення.

3.2. Принцип «Не нашкодь»

Організація прагне запобігати будь-яким діям або бездіяльності, які можуть завдати дитині фізичної, психологічної, емоційної чи іншої шкоди. Під час планування та реалізації програм, заходів і послуг оцінюються потенційні ризики для дітей та вживаються заходи для їх мінімізації.

3.3. Право на захист

Кожна дитина має право на захист від усіх форм насильства, жорстокого поводження, експлуатації, нехтування, дискримінації та інших порушень її прав незалежно від віку, статі, інвалідності, етнічного походження, громадянства, мови, релігії, соціального статусу чи інших ознак.

3.4. Нульова толерантність до насильства, шкоди та експлуатації

Організація дотримується принципу нульової толерантності до будь-яких форм насильства, експлуатації, нехтування, жорстокого поводження та інших порушень прав дітей. Будь-яке занепокоєння щодо безпеки дитини підлягає належному розгляду відповідно до цієї Політики.

3.5. Сприяння, запобігання та реагування

Організація забезпечує комплексний підхід до захисту дітей шляхом створення безпечного середовища, запобігання ризикам, своєчасного виявлення занепокоєнь та належного реагування на них відповідно до законодавства України та внутрішніх документів Організації.

3.6. Участь

Організація поважає право дітей бути вислуханими та враховує їхню думку під час прийняття рішень, що їх стосуються, відповідно до віку, рівня розвитку та індивідуальних особливостей. Організація також сприяє участі батьків (законних представників) у питаннях, пов'язаних із забезпеченням безпеки та благополуччя дітей.

3.7. Обізнаність і уважність

Організація сприяє підвищенню обізнаності працівників, волонтерів та інших осіб, на яких поширюється дія цієї Політики, щодо питань захисту дітей та вразливих дорослих, формування навичок розпізнавання можливих ризиків та своєчасного повідомлення про занепокоєння.

3.8. Відповідальність кожного

Кожна особа, на яку поширюється дія цієї Політики, несе персональну відповідальність за дотримання її вимог, сприяє створенню безпечного середовища для дітей та вразливих дорослих, та зобов'язана повідомляти про будь-які занепокоєння щодо безпеки дитини та вразливих дорослих відповідно до встановленої процедури.

4. ОСНОВНІ ВИЗНАЧЕННЯ ТА КАТЕГОРІЇ

Дитина

Особа віком до 18 років, якщо відповідно до законодавства України вона не набуває повноліття раніше.

Дорослий у групі ризику

Особа віком від 18 років, яка через вік, інвалідність, стан здоров'я, психічний

стан, залежність, соціальні або інші обставини може бути більш вразливою до насильства, експлуатації, жорстокого поводження або нехтування.

Дитина/особа з інвалідністю

Дитина або доросла особа зі стійкими порушеннями функцій організму, які у взаємодії з різними бар'єрами можуть перешкоджати її повній та ефективній участі в житті суспільства нарівні з іншими.

Дитина/особа з особливими освітніми потребами

Дитина або доросла особа, яка потребує додаткової постійної чи тимчасової підтримки для забезпечення реалізації права на освіту, навчання чи розвиток відповідно до індивідуальних потреб.

Вразлива особа

Особа, яка через вік, інвалідність, стан здоров'я, психосоціальні, економічні чи інші обставини має підвищений ризик зазнати насильства, експлуатації, жорстокого поводження, нехтування або іншої шкоди.

Потерпілий (Survivor/Victim)

Особа, яка зазнала або, за наявною інформацією, могла зазнати насильства, експлуатації, жорстокого поводження, нехтування або іншої шкоди.

Молодь

Особи віком від 14 до 35 років відповідно до законодавства України.

Складні життєві обставини (СЖО)

Обставини, що негативно впливають на життя, здоров'я, розвиток чи добробут особи, які вона не може подолати самотійно та потребує підтримки відповідно до законодавства України.

Захист

Комплекс правових, організаційних, соціальних, психологічних, педагогічних та інших заходів, спрямованих на забезпечення прав, безпеки, благополуччя та гідності людини.

Захист дітей і дорослих у групі ризику (Safeguarding)

Система принципів, політик, процедур і практик, спрямованих на запобігання

насилъству, експлуатації, жорстокому поводженню, нехтуванню та іншій шкоді щодо дітей і дорослих у групі ризику, а також на своєчасне виявлення, повідомлення та належне реагування на такі випадки.

Шкода та жорстоке поводження

Будь-які дії або бездіяльність, які призводять або можуть призвести до фізичної, психологічної, емоційної, сексуальної, соціальної чи матеріальної шкоди особі.

Жорстоке поводження з дитиною

Будь-яка форма фізичного, психологічного або сексуального насилъства, експлуатації, нехтування потребами дитини, торгівлі людьми чи інші дії або бездіяльність, що порушують права дитини або створюють загрозу її життю, здоров'ю чи розвитку.

Жорстоке поводження з дорослим

Будь-які дії або бездіяльність щодо дорослого у групі ризику, що призводять або можуть призвести до фізичної, психологічної, сексуальної, економічної чи іншої шкоди, порушення його прав, безпеки або гідності.

Недбале ставлення (нехтування)

Невиконання або неналежне виконання обов'язків щодо забезпечення основних потреб дитини чи дорослого у групі ризику, що призводить або може призвести до шкоди їхньому життю, здоров'ю, розвитку або благополуччю.

5. КЛЮЧОВІ ФУНКЦІЇ ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЩОДО ЗАХИСТУ

5.1. Роль кожного у забезпеченні захисту

Захист дітей є спільною відповідальністю всіх осіб, які працюють в Організації, співпрацюють з нею або представляють її інтереси.

Кожна особа, на яку поширюється дія цієї Політики, зобов'язана:

- дотримуватися вимог цієї Політики, Кодексу поведінки та інших документів Організації у сфері захисту;
- розуміти принципи та стандарти safeguarding і застосовувати їх у своїй діяльності;

- діяти в найкращих інтересах дитини та вразливих дорослих;
- сприяти створенню безпечного середовища;
- своєчасно повідомляти про будь-які занепокоєння щодо безпеки дітей та вразливих дорослих;
- брати участь у навчанні з питань захисту дітей та вразливих дорослих, якщо таке навчання організовується Організацією.

Персонал, працівники, волонтери, консультанти, підрядники та партнери Організації ЗАВЖДИ повинні:

- поважати права, гідність та особисті кордони дітей та вразливих дорослих;
- діяти професійно та етично;
- забезпечувати безпечне середовище під час взаємодії з дітьми та вразливими дорослими;
- дотримуватися Кодексу поведінки;
- повідомляти про будь-які занепокоєння щодо безпеки дітей та вразливих дорослих;
- співпрацювати під час розгляду випадків відповідно до внутрішніх процедур Організації.

Персонал, працівники, волонтери, консультанти, підрядники та партнери Організації НІКОЛИ не повинні:

- застосовувати будь-які форми насильства або жорстокого поводження щодо дітей та вразливих дорослих;
- дискримінувати, принижувати або залякувати дітей та вразливих дорослих;
- вступати з дитиною та вразливим дорослим у неналежні особисті або сексуальні стосунки;
- використовувати службове становище у власних інтересах;
- приховувати інформацію про можливі випадки порушення прав дитини та вразливих дорослих;

- порушувати вимоги Політики або Кодексу поведінки.

5.2. Ролі та відповідальність

З метою забезпечення впровадження цієї Політики в Організації визначені такі ролі та рівні відповідальності:

Голова Організації: відповідає за впровадження Політики, забезпечення необхідних ресурсів, призначення Відповідальної особи із захисту дітей та вразливих дорослих та прийняття управлінських рішень щодо функціонування системи захисту.

Відповідальна особа із захисту дітей (Safeguarding Focal Point): координує впровадження Політики, приймає повідомлення про занепокоєння, координує реагування відповідно до внутрішніх процедур Організації, організовує навчання та здійснює моніторинг виконання вимог Політики.

Працівники, волонтери, консультанти, підрядники та інші особи, на яких поширюється дія Політики: несуть персональну відповідальність за дотримання вимог Політики, Кодексу поведінки та своєчасне повідомлення про будь-які занепокоєння щодо безпеки дітей та вразливих дорослих.

6. РОЗПІЗНАВАННЯ ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ ТА ШКОДИ

Працівники, волонтери, консультанти, підрядники та партнери Організації повинні вміти розпізнавати можливі випадки жорстокого поведіння, експлуатації, насильства та інших форм заподіяння шкоди дітям та вразливим дорослим. Виявлення ознак можливого порушення не означає підтвердження факту насильства, однак є підставою для повідомлення відповідно до цієї Політики.

До основних форм жорстокого поведіння та шкоди належать:

6.1. Фізичне насильство

Будь-які умисні дії, що спричиняють або можуть спричинити дитині або вразливому дорослому фізичний біль, тілесні ушкодження або іншу шкоду здоров'ю.

6.2. Емоційне (психологічне) насильство

Систематичні або одноразові дії чи бездіяльність, які принижують гідність дитини, викликають страх, емоційні страждання, ізоляцію, відчуття меншовартості або негативно впливають на її психічний розвиток.

6.3. Сексуальне насильство

Будь-які дії сексуального характеру щодо дитини, а також залучення дитини до сексуальної діяльності незалежно від застосування примусу чи отримання її згоди.

6.4. Гендерно зумовлене насильство

Будь-які дії або погрози, вчинені щодо особи через її стать, гендерну ідентичність або гендерне самовираження, які спричиняють або можуть спричинити фізичну, психологічну, сексуальну чи іншу шкоду.

6.5. Економічне насильство

Позбавлення дитини або вразливого дорослого необхідних для життя та розвитку ресурсів, незаконне використання її майна, коштів чи праці або інші дії, що завдають матеріальної шкоди чи обмежують задоволення її основних потреб.

6.6. Булінг

Психологічне, фізичне, економічне чи сексуальне насильство, у тому числі із застосуванням електронних комунікацій, яке вчиняється щодо дитини та може завдати шкоди її психічному або фізичному здоров'ю.

6.7. Нехтування

Невиконання або неналежне виконання обов'язків щодо забезпечення основних фізичних, емоційних, освітніх, медичних чи інших потреб дитини, що може завдати шкоди її життю, здоров'ю або розвитку.

6.8. Експлуатація

Використання дитини або вразливого дорослого з метою отримання вигоди, прибутку або іншої переваги всупереч її найкращим інтересам.

6.9. Сексуальна експлуатація

Використання дитини або вразливого дорослого у сексуальних цілях для отримання матеріальної, фінансової або іншої вигоди, а також будь-яке використання нерівності влади, довіри чи вразливого становища дитини з сексуальною метою.

6.10. Торгівля дітьми/людьми

Вербування, переміщення, передача, переховування або одержання дитини чи іншої особи з метою експлуатації незалежно від способу вчинення таких дій.

6.11. Дитячий шлюб

Будь-який шлюб або союз, у якому хоча б одна зі сторін є дитиною.

6.12. Примусовий шлюб

Шлюб або союз, укладений без вільної та повної згоди хоча б однієї зі сторін.

6.13. Зловживання в Інтернеті

Будь-які дії із використанням інформаційно-комунікаційних технологій, що можуть становити загрозу безпеці, правам, приватності чи добробуту дитини або вразливого дорослого, включаючи онлайн-домагання, сексуальну експлуатацію, кібербулінг, поширення матеріалів сексуального характеру за участю дітей та інші форми цифрового насильства.

У разі виникнення будь-якого занепокоєння щодо безпеки дитини або вразливого дорослого працівники, волонтери, консультанти, підрядники та партнери Організації повинні діяти відповідно до вимог цієї Політики та Процедури реагування на випадки, пов'язані із захистом дітей.

7. ЗАПОБІГАННЯ РИЗИКАМ

7.1. Чому профілактика важлива

ГО «Інклюзія без обмежень» визнає, що найефективнішим способом захисту дітей є попередження ризиків. Організація впроваджує систему профілактичних заходів, спрямованих на створення безпечного середовища, запобігання насильству, експлуатації, жорстокому поводженню та іншим формам заподіяння

шкоди дітям або вразливим дорослим під час реалізації програм, проєктів і надання послуг.

7.2. Безпечне працевлаштування та відбір

Організація застосовує принципи безпечного працевлаштування під час добору працівників, волонтерів, консультантів, підрядників та інших осіб, діяльність яких передбачає взаємодію з дітьми та вразливими дорослими.

З цією метою Організація:

- інформує кандидатів про вимоги Політики захисту дітей та вразливих дорослих;
- оцінює придатність кандидатів до роботи з дітьми та вразливими дорослими;
- ознайомлює відібраних кандидатів із Політикою та Кодексом поведінки до початку виконання ними своїх обов'язків;
- забезпечує підписання Заяви про зобов'язання щодо дотримання Політики захисту дітей або вразливих дорослих та Кодексу поведінки.

Порядок безпечного працевлаштування визначається окремою Процедурою.

7.3. Навчання та ознайомлення

Організація забезпечує ознайомлення працівників, волонтерів, консультантів, підрядників і партнерів із вимогами цієї Політики та Кодексу поведінки.

За потреби Організація організовує навчання з питань:

- принципів safeguarding;
- розпізнавання можливих випадків насильства та заподіяння шкоди;
- порядку повідомлення про занепокоєння;
- реагування відповідно до внутрішніх процедур Організації.

7.4. Безпечне програмування та управління ризиками

Під час планування та реалізації програм, проєктів, заходів і послуг Організація оцінює потенційні ризики для дітей або вразливих дорослих та вживає заходів для їх мінімізації.

Управління ризиками здійснюється відповідно до Процедури оцінки та управління ризиками у сфері захисту дітей та вразливих дорослих.

7.5. Використання зображень та історій

Організація забезпечує відповідальне використання фотографій, відеоматеріалів, історій та іншої інформації про дітей або вразливих дорослих.

Під час створення та використання таких матеріалів Організація:

- поважає гідність і приватність дітей або вразливих дорослих;
- не допускає використання матеріалів, що можуть принизити дитину, вразливих дорослих або поставити під загрозу її/їх безпеку;
- забезпечує використання матеріалів відповідно до вимог законодавства України та внутрішніх документів Організації.

7.6. Захист даних і безпека

Організація забезпечує захист персональних даних, конфіденційної інформації та документів відповідно до законодавства України і внутрішніх документів Організації.

Доступ до інформації про дітей та вразливих дорослих надається лише особам, яким вона необхідна для виконання службових або договірних обов'язків.

7.7. Належна перевірка партнерів

Організація прагне співпрацювати з партнерами, які поділяють принципи захисту дітей та дотримуються відповідних стандартів safeguarding.

Під час започаткування співпраці Організація, за можливості, інформує партнерів про вимоги цієї Політики та враховує наявність у них політик і процедур щодо захисту дітей та вразливих дорослих.

7.8. Кодекс поведінки

Усі особи, на яких поширюється дія цієї Політики, зобов'язані дотримуватися Кодексу поведінки, що є Додатком 1 до цієї Політики.

Недотримання Кодексу поведінки розглядається як порушення вимог цієї Політики та є підставою для вжиття відповідних заходів згідно із законодавством України, внутрішніми документами Організації та умовами укладених договорів.

8. РЕАГУВАННЯ НА ЖОРСТОКЕ ПОВОДЖЕННЯ ТА ШКОДУ

ГО «Інклюзія без обмежень» забезпечує функціонування механізму повідомлення, реєстрації, розгляду та реагування на всі випадки або занепокоєння, пов'язані із захистом дітей та вразливих дорослих.

Кожна особа, на яку поширюється дія цієї Політики, має обов'язок своєчасно реагувати на будь-які ознаки можливого жорстокого поводження, експлуатації, насильства, нехтування або інших ризиків для безпеки дитини або вразливого дорослого та повідомляти про них відповідно до встановленого порядку.

Повідомлення про занепокоєння здійснюється відповідно до визначеної в Організації структури відповідальності та подається Відповідальній особі із захисту дітей або дорослих у групі ризику (Safeguarding Focal Point).

Особа, яка отримала інформацію про можливий випадок, повинна:

- за можливості уточнити обставини, необхідні для розуміння ситуації, не проводячи самостійного розслідування;
- зафіксувати отриману інформацію у максимально повному обсязі;
- передати повідомлення Відповідальній особі із захисту дітей якомога швидше, але не пізніше ніж протягом 24 годин з моменту отримання інформації.

ПРОЦЕДУРА ПОВІДОМЛЕННЯ, РЕЄСТРАЦІЇ ТА ВЕДЕННЯ КЕЙСІВ

8.1 Усі занепокоєння щодо захисту та добробуту дітей або дорослих у групі ризику, інших бенефіціарів мають бути повідомлені відповідальній особі із захисту або, у разі його відсутності, директору чи лінійному керівнику, спеціалісту із питань захисту. Повідомлення здійснюється якомога швидше, але не пізніше ніж протягом 24 годин.

8.2 Фіксація повідомлення, надання первинної консультації протягом 24 годин. Подальші дії визначаються у співпраці відповідальною особою із захисту і можуть включати збір додаткової інформації, проведення оцінки ризиків,

застосування заходів для зниження ризику, а також вирішення питання щодо залучення державних органів чи правоохоронних структур.

- 8.3 Особи, які роблять повідомлення, зобов'язані ретельно фіксувати інформацію та дії, дотримуватися вимог конфіденційності та правил обробки даних, а також інформувати відповідальних осіб про будь-які нові обставини.
- 8.4 Долучати відповідні державні, місцеві структури до ведення кейсу, у разі необхідності

РЕЄСТРАЦІЯ І ВЕДЕННЯ КЕЙСІВ

- 8.5 Усі занепокоєння та інциденти щодо безпеки повинні бути задокументовані персоналом або партнерами, яким вони стали відомі, шляхом заповнення стандартної форми звіту. Заповнена форма подається відповідальній особі із захисту протягом 24 годин. Уся інформація поширюється виключно відповідно до встановлених політик безпеки даних.
- 8.6 Відповідальна особа із захисту відповідає за забезпечення належного ведення обліку, включаючи перевірку записів та підтримку централізованого реєстру всіх повідомлень, дій і результатів.
- 8.7 Закриття справ здійснюється після консультацій між відповідальною особою із захисту та лінійним/профільним керівником, а у випадках підвищеної складності — із залученням виконавчого директора, робочої групи з питань захисту або правління. Справу може бути закрито лише тоді, коли підтверджено, що дитина чи дорослий більше не перебувають під загрозою, наслідки вже заподіяної шкоди належним чином розслідувані, а необхідні заходи вжито для її припинення та запобігання повторенню.
- 8.8 Якщо справу було передано до державних органів чи правоохоронних структур, організація не бере участі у формальному розслідуванні, але може надавати інформацію, ресурси та підтримку. Водночас випадок

залишається відкритим доти, доки не буде підтверджено, що ризики усунено, а постраждалі отримали належну допомогу.

ЗАНЕПОКОЄННЯ ЩОДО ПЕРСОНАЛУ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПАРТНЕРІВ

- 8.9 Якщо існує підозра, що дитина або дорослий, інші бенефіціари, які перебувають у групі ризику, піддаються загрозі з боку співробітника або партнера організації, про це слід негайно повідомити відповідно до положень цієї політики. Крім того, необхідно поінформувати керівництво або призначену довірену особу із захисту.
- 8.10 Розуміємо, що повідомлення про поведінку колеги може бути складним і викликати занепокоєння щодо того, чи не є реакція надмірною або помилковою. Однак важливо пам'ятати про потенційні наслідки бездіяльності у разі обґрунтованого занепокоєння.
- 8.11 Усі співробітники та партнери, які повідомляють або отримують занепокоєння щодо поведінки колег, повинні при потребі консультуватися з керівником із захисту або виконавчим директором, щоб отримати пораду та підтримку у процесі розгляду.
- 8.12 У разі висунення обґрунтованого звинувачення у жорстокому поводженні проти співробітника або партнера організації передбачуваний винуватець негайно відсторонюється від виконання обов'язків, що передбачають прямий або непрямий контакт із дітьми чи дорослими, іншими бенефіціарами, які перебувають у групі ризику, до завершення розслідування.
- 8.13 Кейс, у випадку звинувачення працівника організації/імплементуючого партнера, вважається закритим, якщо було підтверджено або не підтверджено висунуті звинувачення, з відповідними внесенням інформації у реєстр. За умови підтвердження звинувачень, особа, що підлягає таким, має бути усунута від виконання обов'язків, або звільнена з організації,

відповідно до політик, та ступеню важкості кейсу за відповідним, спільним рішенням колегіального органу організації.

9. ПІДЗВІТНІСТЬ ТА МОНІТОРИНГ

ГО «Інклюзія без обмежень» забезпечує підзвітність та постійний моніторинг виконання вимог цієї Політики з метою підтримання ефективної системи захисту дітей та дорослих у групі ризику, своєчасного виявлення недоліків і вдосконалення внутрішніх процесів.

Моніторинг здійснюється Головою Організації та Відповідальною особою із захисту дітей та дорослих у групі ризику (Safeguarding Focal Point) відповідно до цієї Політики, внутрішніх процедур Організації та вимог чинного законодавства України.

У межах системи підзвітності та моніторингу Організація забезпечує:

- постійний моніторинг виконання вимог Політики під час реалізації програм, проєктів, заходів та надання послуг;
- моніторинг дотримання вимог донорів щодо захисту дітей та дорослих у групі ризику під час реалізації грантових програм і проєктів;
- щорічний аналіз функціонування системи safeguarding, який може включати:
 - кількість отриманих повідомлень про занепокоєння;
 - кількість зареєстрованих випадків;
 - результати їх розгляду;
 - проведені навчання, інструктажі та інші заходи з підвищення обізнаності персоналу;
 - оцінку ефективності профілактичних заходів;
- моніторинг інформування працівників, волонтерів, партнерів та бенефіціарів щодо вимог цієї Політики, порядку повідомлення про занепокоєння та механізмів реагування;

- контроль за веденням документації, реєстрацією повідомлень, веденням реєстру випадків та дотриманням вимог щодо конфіденційності і захисту персональних даних;
- перегляд цієї Політики не рідше одного разу на три роки або раніше у разі змін законодавства України, структури чи діяльності Організації, вимог донорів або за результатами проведеного моніторингу.

Відповідальна особа із захисту дітей та дорослих у групі ризику готує інформацію про стан виконання Політики та за потреби подає Голові Організації пропозиції щодо її вдосконалення.

Організація забезпечує ведення внутрішньої звітності щодо реалізації цієї Політики. За результатами діяльності можуть готуватися квартальні та річні узагальнені звіти, які включають інформацію про виконані заходи із захисту дітей та дорослих у групі ризику, проведені навчання, результати моніторингу, ведення та облік випадків, а також рекомендації щодо подальшого вдосконалення системи safeguarding.

Моніторинг та звітність здійснюються з дотриманням принципів конфіденційності, захисту персональних даних та найкращих інтересів дітей і дорослих у групі ризику.

Додаток 1 до Політики захисту дітей
та дорослих у групі ризику ГО “ІБО”

Заява про зобов'язання щодо повідомлення

«Я, _____[ПІБ]_____, прочитав і зрозумів стандарти та вказівки, викладені в Політиці захисту дітей та дорослих у групі ризику ГО “Інклюзія без обмежень” (Далі ГО “ІБО”).

Я погоджуюся з принципами, підходами та механізмами викладеними в ньому, і погоджуюся впроваджувати та просувати процедури та методи, які містяться в цьому документі, під час роботи з/в ГО “ІБО”.

Я підтверджую, що негайно повідомлятиму про будь-які занепокоєння, інциденти, свідком яких я став, пов'язаних із експлуатацією та/або жорстоким поведінням з дітьми/дорослими, які мали місце до або під час мого співробітництва з назою організації.

Я також підтверджую, що негайно повідомлятиму про будь-які занепокоєння чи звинувачення щодо захисту дітей/ дорослих у групі ризику відповідно до процедур організації, як зазначено в цій політиці.

Я заявляю, що наведена вище інформація є точною та повною, наскільки мені відомо.

_____ (ПІБ друкується)

_____ (Посада / посада)

_____ (підпис)

_____ (Дата)

Додаток 2 до Політики захисту дітей
та дорослих у групі ризику ГО “ІБО”

Форма повідомлення про занепокоєння

ЧАСТИНА 1: ЗАПОВНЮЄТЬСЯ ОСОБОЮ, ЯКОЮ ДІЗНАЄТЬСЯ ПРО ПРОБЛЕМУ	
Ім'я:	
Ваша позиція:	
Ваші стосунки з дитиною/молодою людиною/дорослим, які перебувають у групі ризику, якщо це можливо:	
Ім'я: дитини/молодої особи/дорослого в групі ризику, інших осіб, якщо відоме:	
Поточна адреса дитини/молодої людини/дорослого групи ризику, якщо відома:	
Вік дитини/молодої людини/дорослого в групі ризику, якщо відома:	
Дата, час і місце інциденту, який спостерігався або повідомлявся:	
Опишіть характер занепокоєння/твердження щодо захисту. Будь ласка, надайте якомога більше інформації та чітко вкажіть, що є фактом, думкою чи чутками. Будь ласка, включіть відповідні спостереження (наприклад, опис видимих синців, інших травм, емоційний стан дитини, молодшої людини або дорослого з групи ризику тощо). Якщо ви вважаєте, що існує негайний або невідкладний ризик, чітко вкажіть це та чому ви хвилюєтеся. Якщо було зроблено розголошення або звинувачення, будь ласка, точно запишіть те, що сказала дитина/молода людина/дорослий із групи ризику	
Дії, вжиті на даний момент після отримання скарг:	
Друковане ім'я:	Дата:
ЧАСТИНА 2: ЗАПОВНЮЄТЬСЯ ВІДПОВІДАЛЬНОЮ ОСОБОЮ	
Додаткові коментарі:	
Дії, рекомендовані або вже вжиті:	
Чи досягнуто порогу для направлення до місцевих органів захисту дітей, поліції чи інших відповідних органів? Будь ласка, обґрунтуйте це рішення	
Опишіть залученість інших стейкхолдерів для вирішення кейс в найкращих інтересах дитини, вразливого дорослого та інших бенефіціарів з вразливих категорій	

Чи є занепокоєння, що передача справи іншим установам не відповідає найкращим інтересам дитини/дорослого, які перебувають у групі ризику?
Будь-які інші коментарі:
Дата та час:
Відповідальна особа

Додаток 3 до Політики захисту дітей та
дорослих у групі ризику ГО “ІБО”

Національне законодавча рамка забезпечення захисту і безпеки

Головний офіс (локація)	вул. Садова, 4, оф.6, Кременчук, 39605
Дата аналізу	01.07.2026
Ім'я та контактна інформація відповідальної особи за захист та безпеку (Safeguarding Focal Point)	Жмеренецька Алла Олександрівна 096-238-37-95 allazmereneckaa@gmail.com
Ім'я та контактні дані керівника організації	Андрієнко Ганна Володимирівна 067-535-86-82 a.krygina@gmail.com
Інші автори/учасники	-
Резюме та опис законодавства, що регулюють діяльність організації, Надання відповідних послуг, благополуччя/захист/захист дітей і дорослих від ризику (включно з усіма молодими людьми, особами, які залишили піклування, та іншими дорослими, з якими працює ваша організація в рамках програмної діяльності), інших отримувачів послуг. Будь ласка, перелічіть законодавчі акти, пов'язані з будь-яким аспектом запобігання або реагування на жорстоке поводження, шкоду, нехтування чи проблеми з добробутом цих груп Окрім загальних проблем щодо шкоди, жорстокого поводження та добробуту, будь ласка, зверніть увагу на будь-яке додаткове законодавство чи деталі, які стосуються інвалідності, психічного здоров'я, розумових здібностей, торгівлі та експлуатації, статусу мігранта, гендерної ідентичності, сексуальної орієнтації, здоров'я чи віку, наприклад, регламентують діяльність у гуманітарному контексті, під час війни	п.1. РЕЗЮМЕ ТА ОПИС ЗАКОНОДАВСТВА п. 2. ОСОБЛИВОСТІ ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО ОКРЕМИХ КАТЕГОРІЙ ОСІБ ТА ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ
Відомості про будь-які державні установи, місцеві органи влади, служби чи організації, які мають юридичні повноваження щодо безпеки, захисту дітей і дорослих із групи ризику (включно з молодими людьми, особами, які залишили опіку, та іншими дорослими, бенефіціарами, з якими організація працює в рамках програмної діяльності).	п.3. КОМПЕТЕНТНІ ДЕРЖАВНІ ОРГАНИ ТА УСТАНОВИ
Деталі будь-яких мереж/альянсів, громадських спілок, які займаються захистом, захистом прав і захисту дітей або дорослих у групі ризику, розвитком інклюзивного середовища та громадянського суспільства, гуманітарним реагуванням	п.4. МЕРЕЖІ, КООРДИНАЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ ТА ПАРТНЕРСЬКА ВЗАЄМОДІЯ

1. РЕЗЮМЕ ТА ОПИС ЗАКОНОДАВСТВА

Діяльність ГО «Інклюзія без обмежень» у сфері захисту дітей та дорослих у групі ризику здійснюється відповідно до законодавства України, міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а також внутрішніх політик і процедур Організації.

Правову основу діяльності Організації становлять норми, що регулюють питання забезпечення прав людини, захисту дітей, захисту осіб з інвалідністю, надання соціальних послуг, освіти, охорони здоров'я, протидії домашньому насильству, торгівлі людьми, дискримінації, а також захисту персональних даних.

Основними нормативно-правовими актами, які регулюють діяльність Організації у сфері safeguarding, є:

Нормативно-правовий акт	Сфера регулювання
Конституція України	Гарантії прав і свобод людини та громадянина
Конвенція ООН про права дитини	Захист прав дітей та забезпечення найкращих інтересів дитини
Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю	Захист прав осіб з інвалідністю та забезпечення рівних можливостей
Конвенція Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства (Лансаротська конвенція)	Запобігання сексуальному насильству щодо дітей та реагування на такі випадки
Закон України «Про охорону дитинства»	Державна політика у сфері захисту прав дітей

Закон України «Про соціальні послуги»	Надання соціальних послуг та захист отримувачів соціальних послуг
Закон України «Про освіту»	Забезпечення безпечного та інклюзивного освітнього середовища
Закон України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні»	Захист прав осіб з інвалідністю
Закон України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні»	Реабілітація та підтримка осіб з інвалідністю
Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству»	Запобігання та реагування на домашнє насильство
Закон України «Про протидію торгівлі людьми»	Запобігання експлуатації та торгівлі людьми
Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»	Недискримінація та гендерна рівність
Закон України «Про захист персональних даних»	Захист персональних даних та конфіденційної інформації
Сімейний кодекс України	Захист прав та інтересів дітей у сімейних правовідносинах
Цивільний кодекс України	Захист особистих немайнових прав фізичних осіб

Кримінальний кодекс України	Відповідальність за злочини проти дітей, осіб у групі ризику та інші правопорушення, пов'язані з насильством і експлуатацією
Кримінальний процесуальний кодекс України	Порядок реагування та розслідування кримінальних правопорушень

2. ОСОБЛИВОСТІ ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО ОКРЕМИХ КАТЕГОРІЙ ОСІБ ТА ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Окрім загальних нормативно-правових актів, діяльність ГО «Інклюзія без обмежень» регулюється спеціальним законодавством, що визначає особливості захисту окремих категорій осіб та організації роботи в умовах воєнного стану.

2.1. Особи з інвалідністю

Права дітей та дорослих з інвалідністю гарантуються Конвенцією ООН про права осіб з інвалідністю, Законом України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», Законом України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні» та іншими нормативно-правовими актами.

Під час організації своєї діяльності ГО «Інклюзія без обмежень» забезпечує:

- рівний доступ до послуг;
- недискримінацію;
- розумне пристосування;
- повагу до людської гідності, автономії та права на самостійне прийняття рішень;
- створення безпечного та інклюзивного середовища.

2.2. Особи з особливими освітніми потребами

Організація забезпечує дотримання законодавства України щодо інклюзивного навчання, доступності освітніх послуг та підтримки осіб з особливими освітніми потребами.

Під час реалізації програм враховуються індивідуальні потреби кожного отримувача послуг, забезпечується недискримінація та рівний доступ до участі в заходах Організації.

2.3. Психічне здоров'я та психосоціальна підтримка

Під час надання послуг Організація враховує права осіб, які мають психічні розлади, психосоціальні труднощі або пережили травматичні події.

Працівники Організації дотримуються принципів конфіденційності, поваги до людської гідності, добровільності отримання допомоги та недопущення стигматизації.

2.4. Протидія торгівлі людьми та експлуатації

У своїй діяльності Організація керується законодавством України щодо запобігання торгівлі людьми, експлуатації, примусовій праці, сексуальній експлуатації та іншим формам насильства.

У разі виявлення ознак торгівлі людьми або експлуатації Організація забезпечує реагування відповідно до вимог законодавства України та внутрішніх процедур.

2.5. Діяльність в умовах воєнного стану

З урахуванням воєнного стану та гуманітарних наслідків збройної агресії проти України Організація приділяє особливу увагу захисту дітей та дорослих у групі ризику, які можуть перебувати у підвищеній небезпеці.

Під час реалізації програм Організація враховує підвищені ризики, пов'язані з:

- внутрішнім переміщенням населення;
- розлученням дітей із сім'ями;
- інституційним доглядом;
- насильством, пов'язаним зі збройним конфліктом;
- ризиками торгівлі людьми та експлуатації;
- психологічними наслідками війни;

- руйнуванням або обмеженням доступу до соціальних, освітніх і медичних послуг.

Організація взаємодіє з компетентними державними органами, міжнародними організаціями та партнерами з метою забезпечення безпеки, захисту прав і доступу до необхідної допомоги дітей та дорослих у групі ризику.

3. КОМПЕТЕНТНІ ДЕРЖАВНІ ОРГАНИ ТА УСТАНОВИ

У разі виникнення занепокоєння щодо безпеки дітей або дорослих у групі ризику ГО «Інклюзія без обмежень» взаємодіє з компетентними державними органами, органами місцевого самоврядування та іншими установами відповідно до їхніх повноважень, визначених законодавством України.

Орган / установа	Основні повноваження
Служба у справах дітей	Захист прав дітей, оцінка безпеки дитини, представництво інтересів дітей, організація заходів із захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах.
Органи опіки та піклування	Захист особистих і майнових прав дітей, дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, а також осіб, які потребують опіки або піклування.
Національна поліція України	Реагування на повідомлення про кримінальні та адміністративні правопорушення, пов'язані з насильством, експлуатацією, торгівлею людьми, домашнім насильством та іншими загрозами безпеці дітей і дорослих у групі ризику.
Прокуратура	Процесуальне керівництво у кримінальних провадженнях, представництво інтересів держави та захист прав дітей у випадках, передбачених законодавством.

Суди України	Розгляд справ щодо захисту прав дітей та дорослих у групі ризику, застосування заходів правового захисту відповідно до законодавства України.
Центри соціальних служб	Надання соціальних послуг, соціального супроводу, кризового втручання та підтримки дітям, сім'ям і дорослим у групі ризику.
Заклади охорони здоров'я	Надання медичної допомоги, фіксація тілесних ушкоджень, лікування, психологічна та психіатрична допомога за потреби.
Заклади освіти	Виявлення ознак жорстокого поводження, забезпечення безпечного освітнього середовища, взаємодія із суб'єктами захисту дітей.
Національна соціальна сервісна служба України	Реалізація державної політики у сфері соціального захисту населення, контролю за наданням соціальних послуг та захисту прав дітей.
Органи місцевого самоврядування	Організація та забезпечення виконання місцевих програм соціального захисту, підтримка міжвідомчої взаємодії у сфері захисту дітей та дорослих у групі ризику.

Організація взаємодіє з компетентними органами виключно в межах своїх повноважень, забезпечуючи дотримання принципів конфіденційності, законності, найкращих інтересів дитини та поваги до прав дорослих у групі ризику.

Передача інформації компетентним органам здійснюється відповідно до законодавства України, внутрішніх процедур Організації та з урахуванням необхідності забезпечення безпеки постраждалої особи.

4. МЕРЕЖІ, КООРДИНАЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ ТА ПАРТНЕРСЬКА ВЗАЄМОДІЯ

ГО «Інклюзія без обмежень» визнає, що ефективний захист дітей та дорослих у групі ризику можливий лише за умови міжвідомчої та міжсекторальної взаємодії. У своїй діяльності Організація співпрацює з державними органами, органами місцевого самоврядування, міжнародними організаціями, громадськими об'єднаннями, благодійними фондами та іншими партнерами в межах чинного законодавства України та укладених договорів про співпрацю.

Партнерська взаємодія здійснюється з метою:

- забезпечення найкращих інтересів дітей та дорослих у групі ризику;
- своєчасного виявлення та реагування на випадки насильства, жорстокого поводження, експлуатації, нехтування або інших загроз;
- координації дій під час ведення випадків (case management);
- обміну інформацією в межах, визначених законодавством України та з дотриманням вимог щодо конфіденційності;
- підвищення професійної спроможності працівників шляхом участі у навчальних заходах, робочих зустрічах, міжвідомчих консультаціях та професійних мережах.

У разі необхідності Організація бере участь у роботі координаційних механізмів, консультативно-дорадчих органів, міжвідомчих робочих груп та інших платформ співпраці, діяльність яких спрямована на забезпечення прав, безпеки та благополуччя дітей і дорослих у групі ризику.

Під час реалізації програм і проєктів за підтримки міжнародних організацій або донорів ГО «Інклюзія без обмежень» забезпечує виконання вимог партнерів щодо safeguarding, якщо такі вимоги не суперечать законодавству України та внутрішнім політикам Організації.

Організація прагне до співпраці з партнерами, які поділяють принципи нульової толерантності до будь-яких форм насильства, експлуатації, жорстокого

поводження, нехтування, дискримінації та інших порушень прав людини, а також впроваджують або готові впроваджувати політики та процедури safeguarding.

Під час обміну інформацією із партнерами Організація забезпечує дотримання законодавства України про захист персональних даних, принципів конфіденційності та найкращих інтересів дитини або дорослого у групі ризику.